

Het poppenhuis

Hendrik was 31 jaar oud toen hij het poppenhuis maakte. Johanna kwam moeilijk over de klap heen dat haar dochter achterlijk was. Hij was vastbesloten er toch iets van te maken. Hij werkte maandenlang aan een poppenhuis met meubeltjes, liet Johanna gordijntjes maken en beddengoed. Hij ging naar een winkel in de stad om poppetjes te kopen.

Maar Maaïke kon niet spelen. Hoewel Johanna probeerde haar van alles te leren, bleef het meisje een grote baby. Ze kon op vierjarige leeftijd niet verstaanbaar praten, niet zelfstandig eten en was ook nog niet zindelijk. Het consultatiebureau zei: 'Die kan niet naar de kleuterschool. Ze moet naar een dagverblijf, waar ze haar misschien nog iets kunnen leren. En dan hebben jullie de rust om een nieuw kind te krijgen.'

Johanna durfde het niet meer aan, wat Hendrik ook zei. Ze werd somber en lachte bijna nooit meer. En toen kreeg Hendrik een ongeluk met zijn brommer.

Toen Kind van Mevrouw een leesplankje had gekregen met letterblokjes, zag opa dat ze de letters op de juiste plek kon leggen. 'Het kind kan lezen!' riep hij. Dat was niet zo, ze keek gewoon welke letters hetzelfde waren. Pas toen hij de woorden hardop ging zeggen: 'Aap, noot, mies,' begreep Kind ineens wat de plaatjes met de letters te maken hadden. Een paar dagen later legde ze het woordje o p a op tafel.

‘Kijk nou wat het kind kan!’ riep opa. En hij aaide over haar hoofd. Dat voelde heel apart, fijn en spannend tegelijk. Toen pakte Kind de m en legde die op de plaats van de p. Opa en oma waren verrukt. Jammer, opa aaide haar niet nog een keer. De volgende dag vertelde oma aan de juf wat Kind had gedaan. De juf vond het ook knap en gaf oma een paar oude boekjes mee. Boekjes over An en Jan, daarmee leerde Kind zichzelf snel lezen. Toen ze in de eerste klas kwam, was ze de enige die al kon lezen.

Toen Kind ouder werd, begreep ze hoe afwijkend haar situatie was. Andere kinderen wonen bij een vader en een moeder en hebben meestal broertjes en zusjes. Ze spelen op straat en gaan weleens ergens heen met hun vader en moeder. Kind mag van opa en oma niet op straat spelen, omdat ze hadden gehoord dat ze werd nageroepen. Opa en oma maken geen praatjes met de burens. Ze worden met de nek aangekeken, omdat zij bestaat.

Kind had al vroeg geleerd om zich in te houden. Zodra ze kon lopen, werd ze niet meer opgetild en op schoot genomen. Toen ze in de tuin was gevallen en zich huilend aan opa’s been vastklemde, werden haar handen – met zachte drang – losgemaakt en oma nam haar meteen mee naar binnen, onderweg op indringende toon ‘Ssst, ssst, niet huilen,’ fluisterend. Kind voelde de angstige spanning die haar gehuil teweegbracht en hield een handje tegen haar mond, om het geluid te stoppen.

Ze leerde ook al vroeg om geen vragen te stellen. De waarom-fase van driejarigen was aan opa en oma niet besteed. Die haalden hun schouders op, mompelden: ‘Gewoon, omdat het zo is’ en keken elkaar met opgetrokken wenkbrauwen aan: waar haalt

het kind het vandaan, wat zijn dat voor vragen.

Opa lijkt veel ouder dan hij is. Hij loopt mank en een beetje gebogen, door dat ongeluk van toen. Oma ziet er ook oud uit, die sloft de hele dag in haar schort door het huis, zuchtend en mopperend. Kind lijkt niet op opa of oma of Maaïke. Die hebben donkerblond steil haar. Zij heeft kastanjebruin haar, niet krullend, maar golvend – er zit slag in, noemt oma dat. Opa en oma en Maaïke hebben bruine ogen, Kind heeft grijze ogen, die bij bepaald licht groen lijken. ‘Grijsgroen,’ zei juf, maar dat is natuurlijk geen kleur.

In de zomer zitten ze niet zoals de burens op de stoep aan de straatkant. De hoge heggen maken dat niemand in hun achtertuin kan kijken. Er komt nooit iemand bij hen thuis, alleen Mevrouw met de grote tas. Ze gaan nooit ergens heen. Kind speelt in haar eentje in de achtertuin, zit dromerig op de schommel of doet kunstjes aan de rekstok. Daar heeft ze op geoefend, ze beeldt zich in dat ze acrobate is in een circus. In de Tina in de schoolbibliotheek heeft ze mooie stripverhalen over een circus-acrobate gelezen. Het liefst speelt ze in haar kamertje, waar opa en oma geen last van haar hebben en Maaïke niet mag komen. Daar speelt ze met de popjes in het poppenhuis. Er zijn vier popjes: een man, een vrouw, twee kindjes. Opa, oma, Maaïke en Kind.

Ze speelt vooral situaties na waarin oma gaat mopperen: Maaïke die knoeit met eten, opa die zand naar binnenloopt, Maaïke die tegenstribbelt bij het aankleden. Het popje dat Kind zelf is, zit meestal op een stoel te kijken naar de anderen. Heel